

Ko te pukapuka a Hemi

Ko nga mahi e hiahiatia ana i roto i te pukapuka a Hemi e kii ana he whakapono tona (whakapono) te mahi e mutu ai te manawanui (Jas 1: 4), ara, me whakapono tonu ki te ture tino tika, te ture o te herekore (Hk 1: 25).

Ko te pukapuka a Hemi

Kupu Whakataki

Ko Hemi Tika, ko tetahi pea o nga tuakana o Ihu (Mt 13:55; Mareko 6: 3), te kaituhi o tenei pukapuka.

Katahi ano a teina James ka huri i muri o te aranga mai o te Karaiti (John 7: 3-5; Ac 1:14; 1 Kor 15: 7; Gal 1:19), ka noho ko ia tetahi o nga kaiarahi o te hahi i Hiruharama, ka whakatuhia hei nga pou o te hahi (Gal. 2: 9).

No te 45 AD pea te pukapuka a Hemi. C., i mua tonu o te kaunihera tuatahi i Hiruharama, i tu tera ki te 50 d. C., e hanga nei i te pukapuka tawhito o te Kawenata Hou. E ai ki te kaikorero a Flávio Josefo, i mate a Tiago i te tau 62 d. .

Ko nga kaikorero o te pukapuka nei ko nga Hurai marara kua huri ki te whakapono Karaitiana (Hk 1: 1), na reira ka kaha te reo me nga reo e motuhake ana ki nga Hurai.

I a ia e tuhituhi ana i tenei pukapuka, ka whai a Hemi ki te whakahe ki nga whakaakoranga a nga Hurai ki te whakapono ki te Atua kotahi, ki te whakaakoranga o te rongopai, ko te whakapono ki a Ihu Karaiti, na te mea he maumau ki te kii kei te whakapono ia ki te Atua, engari e kore ia e whakarongo ki

nga whakahau a te Atua, ko te Atua hoki o te whakapono ki a te Karaiti.

Te haamana'o ra ta James haereraa i ta Iesu i haapii mai: "Eiaha e taiâ to outou aau; e whakapono ana koe ki te Atua, whakapono hoki koe ki ahau." (Ioane 14: 1), e whakaatu ana i te whaitake o te kaupapa i korerohia mo te hunga e whaaia ana: Nga Hurai i huri ki te Whakapono Karaitiana.

Heoi, ko te pohehe mo te pukapuka a Hemi i horapa puta noa i te ao Karaitiana, i tiakina e ia te whakaoranga ma nga mahi, whakahee i te apotoro ki nga tauwi, □□nana nei i whakaorangia te whakaoranga ma te whakapono.

Na te pohehe o te huarahi a James i kino ai a Martin Luther ki tenei pukapuka, ka tapaina he "reta kakau". Kare i rauka ia ia te kite e kare te apiianga a Iakobo e tuke ke ana mei ta te apotetoro ko Paulo i apii.

Whakarapopototanga o te pukapuka a Hemi

Ka tiimata te pukapuka a Hemi me te whakahau kia u ki te whakapono, ina hoki ko te manawanui ka oti te mahi o te whakapono (Hk 1: 3-4). Ko te tangata e u ki nga whakamatautauranga me te kore e memeha, ka manaakitia ia: ka whiwhi hoki ia ki te karauna o te ora mai i te Atua, ka hoatu ki te hunga e ngohengohe ana (aroha) ki a ia (Hk 1:12).

I whakamahia e Hemi te kupu 'whakapono' ki te tikanga o te 'whakapono', 'whakapono', 'whakawhirinaki', kaore i rite ki te apotoro a Paora, e whakamahi ana i te kupu i te tikanga o te 'whakapono' me te tikanga o te 'pono', me tenei te tikanga o muri he nui ake te whakamahi i tera.

Na, kei te whakaatu a Hemi i te kaupapa o te rongopai, ko te

whanautanga hou ma te kupu o te pono (Hk 1:18). I muri i tana kii he mea tika kia riro mai te kupu o te rongopai hei pononga ngohengohe, ko te mana tera o te Atua mo te whakaoranga (Hemi 2: 21), i whakatenatena a James i ona hoa korero ki te whakatutuki i nga mea kua whakatauhia i roto i te rongopai, kua e wareware ki nga kaupapa o te rongopai. o te Karaiti (Hemi 2: 21).

Kei te maumahara a James ko te hunga e aro atu ana ki te pono o te rongopai me te u tonu ki taua mea, ehara i te mea he tangata e warewarehia ana, kei te mahi i nga mahi kua whakatauhia e te Atua: whakapono ki a te Karaiti (Hemi 2:25)

I runga i nga mahi e hiahiatia ana e te Atua, e whakaatu ana a Hemi ko te haahi me te kore e aukati i nga mea o te ngakau, ko te tinihanga i a ia ano, a he koretake noa te haahi a taua tangata (Hemi 2: 26-27).

Ka karanga ano a Hemi mo ona tuakana, teina, ka karanga ia kia kua e whakaute ki nga taangata, na te mea i whakapono ratou ki a te Karaiti (Hk 2: 1). Mena ka kii tetahi he whakapono ia ki te Ariki, ki a Ihu, me haere ia ki taua whakapono: kua e whakaute ki nga taangata na te mea i ahu mai, reo, iwi, iwi, aha atu. (Hk 2:12)

Ka huri ano te huarahi a Tiago na roto i te huarahi tino nui: – ‘E aku tuakana’, ki te patai ki a raatau mena he painga te kii he whakapono to raatau, mena kaore o raatau mahi. Ka taea pea te whakapono mena kaore he mahi whakaora?

Ko te kupu mahi i roto i te horopaki me maarama ki te tirohanga a te tangata onamata, ko te hua tenei o te ngohengohe ki tetahi ture. Mo nga taane i tera wa, ko te whakahau a te rangatira me te ngohengohe o te pononga ka hua te mahi.

Ko te huarahi ka huri mai i te iwi ki te whakaoranga. Tuatahi; Ko te tangata e whakapono ana ki a te Karaiti e kore e ahei kia whakaute. Tuarua: Ko te tangata e whakapono ana he kotahi

tonu te Atua, ki te kore e mahia e ia te mahi e tonoa ana e te Atua, e kore ia e ora.

Ko te take ehara mo te tangata e kii ana he whakapono ki a te Karaiti, engari ko te tangata e kii ana he whakapono tona, ko te whakapono ki te Atua kotahi. Ko te tangata e whakapono ana ki a te Karaiti, ka whakaorangia; ko ta te Atua mahi hoki tenei. Kaore e taea e koe te whakaora i te tangata e kii ana he whakapono ki te Atua, engari kaore e whakapono ki a te Karaiti, na te mea ehara ia i te kaimahi i te mahi.

Ko te mahi e hiahiatia ana o te hunga e kii ana he whakapono to ratou (whakapono) te mahi e mutu ai te manawanui (Hk 1: 4), ara, me whakapono tonu ki te ture tino tika, te ture o te herekore (Hk 1:25).

I te mea kua mohio nga Karaitiana kua huri i waenga o nga Hurai ko nga mahi e hiahiatia ana e te Atua ko te whakapono ki a te Karaiti, ma te tohe kaore i rahi te kii he whakapono ia, i te kii a James he mea kino te whakapono ki te Atua me te kore whakapono ki a te Karaiti.

Ko te huarahi i roto i te upoko 3 ka rereke ano i te wa e kiia ana: oku teina (Jas 3: 1). Ko nga tohutohu e pa ana ki te hunga e hiahia ana ki te rangatira, heoi, mo tenei mahi minita he mea nui kia 'tino tika'. Ko te mea kia 'tino' i roto i te horopaki kua e tutuki te waewae o te pono (Jas 3: 2), na reira ka taea te arahi i te tinana (nga akonga).

Whai muri i nga tauira o te kupu e kaha ki te whakatairanga, ka huri ano te huarahi, kia kore ai e taea te whakaputa korero rereke mai i te tangata kotahi, me te rereke te mohio o te Atua ki te mohio me nga tikanga a te tangata (Hk 3:10 -12) .

Hei whakamutunga, ko te ako ko nga Karaitiana i huri mai i nga Hurai kua e korero kino tetahi ki tetahi (Hemi 4:11), a, ma te ahua (whai rawa), whakahua ki nga Hurai i patu i a te Karaiti.

Kua katia te pukapuka ma te korero i te kaupapa tuatahi: te manawanui (Hk 5:11), e akiaki ana i te hunga whakapono kia manawanui ki te mamae.

Nga pohehe nui o te whakamaoritanga

1. Kia maarama kei te manukanuka a Tiago ki nga kaupapa penei i te tika o te hapori, te tohatoha moni, nga mahi atawhai, aha atu;
2. Ki te whakaaro ki te riria kino ki te 'tangata whai rawa' e koha taonga ana hei riria ki te hunga e pupuri ana i nga rawa o te rawa, ki te kore e kite ko te kupu 'taonga' he ahua e pa ana ki nga Hurai;
3. Kia maarama ko te reta a Hemi he whakahee ki nga whakaakoranga a te apotoro a Paora, nana nei te whakaoranga i runga i te whakapono ki a Karaiti Ihu. Inaa hoki, e whakaatu ana a Hemi, ko te whakapono ki te Atua ehara i te mea e hiahiatia ana e te Atua mo te whakaoranga, engari, ko te whakapono ko Ihu te Karaiti, ko te mahi whakapono;
4. Kia maarama ko nga mahi pai e hiahiatia ana hei whakamana i te hunga e whakapono pono ana. Ko te tangata e whakapono ana ki a te Karaiti, ka whakapono katoa: ko ta te Atua mahi hoki tenei,
5. Whakarererehia nga mahi pai me nga hua e kitea ai te rakau.